Inbreng NOC*NSF voor WGO Sport en Bewegen, 2 november 2026

# Kabinet erkent waarde van sport, maar investeert onvoldoende

In het coalitieakkoord belooft het kabinet in 2027 €33 miljoen extra te investeren in sport en bewegen. Vanaf 2028 is structureel €50 miljoen extra toegezegd. Op deze investering voor 2027 wordt echter nu al bezuinigd, waardoor niet €33 miljoen, maar per saldo €25,5 miljoen extra beschikbaar komt.

**NOC*NSF roept het kabinet op om vanaf 2027 structureel €50 miljoen extra te investeren.**

**NOC*NSF vraagt het kabinet en Tweede Kamer om:**

1. **vanaf 2027 structureel €50 miljoen extra te investeren** in sport en bewegen**;**
2. **vanuit een gedeelde visie een meerjarig strategisch kader voor breedtesport te ontwikkelen,** gericht op een toekomstbestendige basisstructuur en stabiele, voorspelbare financiering en beleid;
3. **een start te maken met het nieuwe topsportersinkomen,** om de financiële kwetsbaarheid en extra prestatiedruk van topsporters te verminderen;
4. **de ontwikkeling van de Sport- en Beweegwet te versnellen,** met heldere publieke verantwoordelijkheden, beleidsverplichtingen en passende structurele financiering;
5. **de sportbegroting transparant en navolgbaar te maken**, zodat Kamer, gemeenten en sportsector inzicht hebben in de beschikbare middelen en beleidskeuzes.

Zo voorkomen we kortademig sportbeleid en creëren we de stabiliteit en ruimte om samen met de sportsector en gemeenten verder te bouwen aan een sterke en toekomstbestendige sportsector. Zo kan sport ook bijdragen aan gezondheid, een gezonde leefomgeving, een vitale arbeidsmarkt en een weerbare samenleving.

---

## Zonder vitale sportsector, geen vitale samenleving

Nederland staat voor grote maatschappelijke uitdagingen: de zorgkosten stijgen, de arbeidsmarkt staat onder druk, het belang van een weerbare samenleving neemt toe en een gezonde, actieve leefstijl is nog lang niet voor iedereen vanzelfsprekend.

Sport en bewegen dragen bij aan de aanpak van deze uitdagingen. Het kabinet erkent de waarde van sport voor het individu, voor sociale samenhang en voor de vrijwillige inzet in onze samenleving. Het is nu tijd om die waarde structureel te vertalen naar beleid en gerichte investeringen.

Investeren in sport en bewegen is ook investeren in preventie, een vitale arbeidsmarkt, een gezonde leefomgeving, een weerbare samenleving en de gezondste generatie ooit. Houd deze kabinetsambities binnen bereik: investeren in sport is investeren in de toekomst van Nederland.

De voorgenomen investering doorbreekt de jarenlange daling van het rijksbudget voor sport en bewegen en is noodzakelijk voor een toekomstbestendige sportsector. De €25,5 miljoen die in 2027 per saldo beschikbaar komt, is echter onvoldoende om de basisstructuur te versterken.

Met dit investeringsniveau dreigt de sport een pas op de plaats te moeten maken en raken de ambities van het kabinet verder uit zicht.

**Voorkom stilstand na Sportakkoord II**
Berenschot schrijft in haar evaluatierapport over het Sportakkoord: *'De sportakkoorden versterken het sportbeleid en de samenwerking, maar zonder structurele financiering en beleidsmatige verankering zijn de resultaten kwetsbaar.'* Daarbij waarschuwt Berenschot dat de resultaten mogelijk tijdelijk zijn: *'Zonder blijvende financiering dreigen opgebouwde samenwerking en sportaanbod terug te vallen, vooral in de breedtesport.'* De aanbeveling van Berenschot is daarom *'om afspraken structureel in beleid te verankeren én duurzame financiering te organiseren'*

Een structurele investering van ten minste €50 miljoen extra vanaf 2027 is nodig om deze terugval te voorkomen. Daarmee voorkomen we een overgangsjaar vol onzekerheid over programma's, kennisfuncties, ondersteuning en personeel én kunnen we voortbouwen op de resultaten van Sportakkoord II. De middelen zijn nodig voor gerichte investeringen in accommodaties, verenigingen, sociale veiligheid, het topsportersinkomen, lokale sportakkoorden en kennisontwikkeling.

In bijlage 2 werkt NOC*NSF uit hoe deze aanvullende middelen gericht kunnen worden ingezet voor urgente én structurele opgaven in de breedte- en topsport.

## Fundament voor de 'gezondste generatie ooit' verzwakt

Nederland beschikt over een unieke basisstructuur die al generaties lang mensen in beweging brengt en met elkaar verbindt. Bouwen aan de gezondste generatie ooit kan alleen wanneer dit fundament wordt versterkt. De beperkte investering in de rijksbegroting 2027 dreigt de bestaande structuur juist te verzwakken. Met de huidige begroting komt de basis van de sportsector verder onder druk te staan. Dit leidt concreet tot:

- **Minder investeren in goede trainers en coaches**, terwijl zij onmisbaar zijn voor passend, pedagogisch verantwoord en veilig sportaanbod voor jong en oud;
- **Minder ondersteuning van vrijwillige bestuurders,** terwijl hun verantwoordelijkheden steeds groter en complexer worden;
- **Minder vernieuwing van sportaanbod,** terwijl behoeften veranderen en jongeren steeds minder vanzelfsprekend sporten;
- **Minder inzet voor kwetsbare doelgroepen,** terwijl gelijkwaardige deelname een kabinet speerpunt is en sport en bewegen juist voor deze doelgroepen het verschil kan maken;
- **Minder goede samenwerking tussen landelijke en lokale partijen**, waardoor bonden, gemeenten en clubs vaker zelf het wiel moeten uitvinden;
- **Minder investeren in voorkomen en bestrijden van discriminatie** door het volledig schrappen van OCIVI (Onze club is voor iedereen) en wegvallen van budget om sportbonden te versterken op integriteit en sociale veiligheid.

Kortom, de basis voor de 'gezondste generatie' verzwakt in plaats van versterkt. Sportclubs, sportbonden en hun ondersteuningsorganisaties kunnen niet functioneren op basis van voortdurende financiële onzekerheid, tijdelijke geldstromen en veranderend beleid. Het succes van de Nederlandse topsport is mede te danken aan structurele samenwerking tussen Rijk, gemeenten en NOC*NSF, op basis van een gezamenlijke strategie, heldere rollen en

verantwoordelijkheden en een voorspelbare financiële basis. Ook de breedtesport, die wekelijks meer dan 10 miljoen mensen laat sporten en bewegen, verdient deze stabiliteit en voorspelbaarheid.

## Werk aan een strategisch kader: versterk wat werkt en bouw daarop voort

Tegelijk staat deze infrastructuur onder druk: accommodaties verouderen, de beschikbare ruimte voor sport is beperkt en sportaanbieders kunnen niet overal aan de vraag voldoen.

Een toekomstbestendige basisstructuur begint bij het behouden en versterken van de bestaande maatschappelijke infrastructuur. De structuur bestaat o.a. uit 18 maatschappelijke sportorganisaties, 6.000 ondernemende sportaanbieders, 50 lokale sportbedrijven en sportserviceorganisaties en 80 sportbonden die gezamenlijk 22.300 sportverenigingen en ruim 1,5 miljoen vrijwilligers ondersteunen. Samen bieden zij vernieuwend, passend en betaalbaar sportaanbod en laten zij wekelijks 10,3 miljoen mensen sporten. Deze infrastructuur verbindt organisaties en middelen en creëert ontmoetingsplekken waar mensen zich ontwikkelen en verantwoordelijkheid nemen. Tegelijk zijn er signalen van wachtlijsten en toenemende druk op ruimte en accommodaties. NOC*NSF onderzoekt momenteel de omvang en oorzaken daarvan.

Een toekomstbestendige basisstructuur is een gezamenlijke opgave van sportsector, Rijk en gemeenten. Daarvoor is een strategisch kader nodig met een gedeelde visie, gezamenlijke ambities en een heldere verdeling van verantwoordelijkheden en financiële middelen. Voor topsport bestaat inmiddels een strategisch kader; voor breedtesport ontbreekt een vergelijkbaar kader.

Dit strategisch kader mag geen verzameling van tijdelijke programma's zijn, maar moet vanuit een gedeelde visie richting geven aan een meerjarige agenda met concrete mijlpalen:

- **Volwaardig financieringsinstrumentarium** voor onderhoud, verduurzaming en vernieuwing van sportaccommodaties;
- **Toekomstbestendig ondersteuningsmodel** voor sportverenigingen, ondernemende aanbieders en andere lokale sportorganisaties, waarin Rijk, gemeenten en sportorganisaties gericht samenwerken voor de sporter en sportaanbieder;
- **Stabiele financiële basis voor breedtesport**, die continuïteit, voorspelbaarheid en effectieve inzet van mensen en middelen mogelijk maakt.

Samenhang tussen de verschillende beleidsonderdelen is essentieel. Verkokerd sportbeleid leidt tot versnippering van capaciteit en middelen. Ook het strategisch kader voor topsport en het nieuwe kader voor breedtesport moeten op elkaar aansluiten. Samen vormen zij het fundament van de sport in Nederland.

Een sociaal veilige en integere sportsector is een randvoorwaarde voor zowel breedte- als topsport. Daarom zijn een uitvoerbare Wet integere sport, een kansrijke start van Integere Sport Nederland en voldoende aandacht voor preventie noodzakelijk.

Tegelijkertijd vraagt de komende beleidsperiode, naast de ontwikkeling van het strategisch kader voor breedtesport, om voortgang op drie andere belangrijke onderdelen:

- **Invoering van het topsportersinkomen,** om de financiële kwetsbaarheid en extra prestatiedruk van topsporters te verminderen en hun een eerlijk en duurzaam financieel fundament te bieden.
- **Domeinoverstijgende samenwerking** rond preventie en gezondheid, een vitale arbeidsmarkt, een gezonde en beweegvriendelijke leefomgeving en een weerbare samenleving.
- **Versnelling van de Sport- en Beweegwet,** met het strategisch kader als inhoudelijke basis. De ontwikkeling van de Sport- en Beweegwet moet nu worden versneld. Het strategisch kader kan hiervoor de inhoudelijke basis bieden, zodat publieke verantwoordelijkheden en beleidsverplichtingen helder worden vastgelegd en gepaard gaan met passende structurele financiering. Zo wordt sportbeleid minder afhankelijk van wisselende politieke prioriteiten en tijdelijke geldstromen.

## Sportbegroting is niet transparant en onnavolgbaar

Verantwoorde keuzes vragen om een transparante en navolgbare begroting. De Rijksbegroting 2027 biedt onvoldoende duidelijkheid over de daadwerkelijk beschikbare middelen en de achterliggende beleidskeuzes. Transparantie is van belang voor de controlerende taak van de Tweede Kamer én voor de sportsector. Sportorganisaties moeten tijdig weten welke middelen worden voortgezet, gewijzigd of beëindigd om meerjarig beleid te voeren, verplichtingen aan te gaan en mensen en programma's te behouden. Onduidelijkheid vergroot de onzekerheid bij verenigingen en hun vertegenwoordigende organisaties en zet de continuïteit van de sport onder druk.

## Maak de belofte waar en investeer in de toekomst

Maak de financiële belofte aan de sport volledig waar en investeer vanaf 2027 structureel €50 miljoen extra. Verbind deze investering aan een meerjarig strategisch kader voor breedtesport, een nieuw topsportersinkomen en versnelling van de Sport- en Beweegwet. Zorg daarbij voor een transparante en navolgbare sportbegroting. Alleen met stabiel en voorspelbaar beleid en financiering kan de sport duurzaam investeren en haar bijdrage aan een vitale en weerbare samenleving blijven waarmaken. NOC*NSF staat klaar om samen met het kabinet, gemeenten en de sportsector concrete stappen vooruit te zetten en voort te bouwen op wat werkt.

## Bijlage 1: Illustratieve voorbeelden om op voort te bouwen

Onderstaande voorbeelden laten zien wat de opgebouwde basisstructuur oplevert en waarom we daarop moeten voortbouwen.

### 1. Sport- en beweegloket Dordrecht: verenigingen snel op weg

Sportverenigingen in Dordrecht hebben met drie sportregisseurs één herkenbaar aanspreekpunt voor hun vragen en ambities. De sportregisseurs kennen de lokale clubs en verbinden hun hulpvragen aan passende ondersteuning van onder meer sportbonden, Platform Ondernemende Sportaanbieders en Rabo ClubSupport. Zo hoeven verenigingen niet zelf uit te zoeken waar zij terechtkunnen en krijgen zij eenvoudiger toegang tot lokale ondersteuning en sportspecifieke expertise. Zie ook: Sport- en beweegloket Dordrecht bundelt lokale krachten

### 2. Nevobo: sterke ondersteuning voor volleybalverenigingen

De Nevobo is één van 80 sportbonden die lid is van NOC*NSF. Nevobo ondersteunt 937 verenigingen en ruim 108.000 volleyballers met verenigingsbezoeken, opleidingen, praktische hulpmiddelen en sportspecifieke expertise. Jaarlijks bezoekt de bond circa 200 verenigingen en leidt zij ongeveer 950 trainers en 9.000 scheidsrechters op. Via het Set-up-programma cofinanciert de Nevobo bovendien 48 professionals die bij 61 verenigingen bijdragen aan professionele ondersteuning en continuïteit. Zo worden clubs geholpen met onder meer bestuur, sociale veiligheid, nieuw sportaanbod en de begeleiding van trainers. De landelijke ondersteuning van NOC*NSF helpt sportbonden om kennis te ontwikkelen, ervaringen te delen en deze ondersteuning verder te versterken. Dit samenspel tussen landelijke infrastructuur, sportspecifieke expertise en lokale uitvoering zorgt ervoor dat verenigingen niet zelf het wiel hoeven uit te vinden. Zie ook: Nevobo | Set-up Programma

### 3. SV Helios verbindt sport, zorg en welzijn in de wijk

Voetbalclub SV Helios in Deventer heeft haar sportpark opengesteld voor de wijk. Via Wijk voor Elkaar en het bredere netwerk Buurtgeluk werkt de club samen met zorg, welzijn, onderwijs en andere lokale partners. De club biedt onder meer een vervolg op een beweegprogramma voor jaarlijks zestig tot tachtig mensen met geheugenproblematiek. Ook krijgen mensen die op zorg wachten via de activiteiten ritme, sociaal contact en passende ondersteuning. Een maatschappelijke kosten-batenanalyse laat zien dat iedere geïnvesteerde euro in Buurtgeluk ongeveer €1,40 aan maatschappelijke waarde oplevert. De financiële dekking is echter niet vanzelfsprekend, terwijl structurele ondersteuning nodig is om dit lokale netwerk duurzaam in stand te houden. Zie ook: Hoe voetbalclub SV Helios de zorg verlicht en de wijk versterkt – Sportakkoord.nl

### 4. District Spots: veilige sportplekken voor en door jongeren

District Spots zijn laagdrempelige sport- en ontmoetingsplekken in wijken waar jongeren minder kansen hebben en de sportdeelname achterblijft. Jongeren ontwikkelen de plekken samen met lokale organisaties en krijgen er ruimte om te sporten, anderen te ontmoeten en zich persoonlijk te ontwikkelen. Onderzoek van het Mulier Instituut laat zien dat jongeren zich er veilig, gezien en thuis voelen. Landelijke samenwerking en een financiële impuls maakten de ontwikkeling van deze plekken mogelijk. Voor blijvend bereik zijn lokale borging, kennisdeling en structurele financiering nodig. Zie ook: https://lnkd.in/p/eNejuvne

## Bijlage 2: Voorgestelde besteding

NOC*NSF is een vereniging van sportbonden met een grote en diverse achterban: van klassieke sportverenigingen, ondernemende sportaanbieders en hybride organisaties tot individuele sporters; van recreatieve breedtesport en prestatieve amateursport tot absolute topsport; in de wijk, in de natuur, bij de vereniging en in de sportschool. NOC*NSF voelt een brede verantwoordelijkheid voor de sector en heeft de ambitie om van Nederland het sportiefste land ter wereld te maken. Wij geloven in de kracht van sport en zijn ervan overtuigd dat sport en bewegen bijdragen aan een vitale, weerbare en verbonden samenleving.

Het uitgangspunt bij het voorstel voor een effectieve besteding is dan ook dat de acute financiële vraagstukken van de sector geadresseerd worden, de investering sectorbreed effect heeft en direct ten goede komt aan de dagelijkse praktijk van sporters, verenigingen, bonden, lokale initiatieven en maatschappelijke partners.

Investeer gericht in:

- **Sterke en toekomstbestendige sportaccommodaties:** onderhoud, renovatie en verduurzaming van accommodaties, zodat sportverenigingen kunnen blijven beschikken over betaalbare en kwalitatief goede voorzieningen.
- **Versterking van de breedtesport:** sportverenigingen en sportbonden blijvend ondersteunen, vrijwilligers versterken, opleidingen mogelijk maken en toegankelijk sportaanbod ontwikkelen dat bijdraagt aan gelijkwaardige deelname.
- **Sociale veiligheid en integriteit:** investeren in preventie, begeleiding en de uitvoering van integriteitsbeleid bij sportbonden, verenigingen en andere betrokken organisaties, in aanloop naar de invoering van de ‘Wet Integere Sport’ voor zowel breedte- als topsport.
- **Een toekomstbestendig inkomensmodel voor topsporters:** stapsgewijs werken aan meer financiële zekerheid en minder prestatiedruk voor topsporters die Nederland op het hoogste niveau vertegenwoordigen.
- **Toekomstbestendige topsporttrainingsaccommodaties:** een eerste stap in de realisatie van een cofinancieringsregeling voor bouw- en verbouw van urgente topsportpluskosten van topsporttrainingsaccommodaties.
- **Sterke lokale samenwerking:** succesvolle lokale sportakkoorden behouden en versterken, zodat gemeenten, sportaanbieders, onderwijs, zorg en welzijn samen kunnen blijven werken aan gezondheid, participatie en leefbaarheid.
- **Kennisontwikkeling en kennisdeling:** kennisontwikkeling, monitoring, evaluatie en innovatie worden op niveau gehouden, omdat een sterke onderbouwing van belang is voor effectief sportbeleid en gerichte maatschappelijke impact van sport.

Deze besteding maakt duidelijk dat de aanvullende middelen goed kunnen worden benut voor urgente én structurele opgaven. Zij bieden directe ondersteuning aan de sportpraktijk, voorkomen dat goede resultaten van het Sportakkoord stilvallen en creëren ruimte om verder te bouwen aan een sterke, veilige en toekomstbestendige sportsector. Daarmee wordt een brug geslagen tussen het versterken van de huidige basis en de ontwikkeling van een langjarig strategisch kader.